

Kompetenskriterier för digitalt kunnande inom ungdomsarbetet

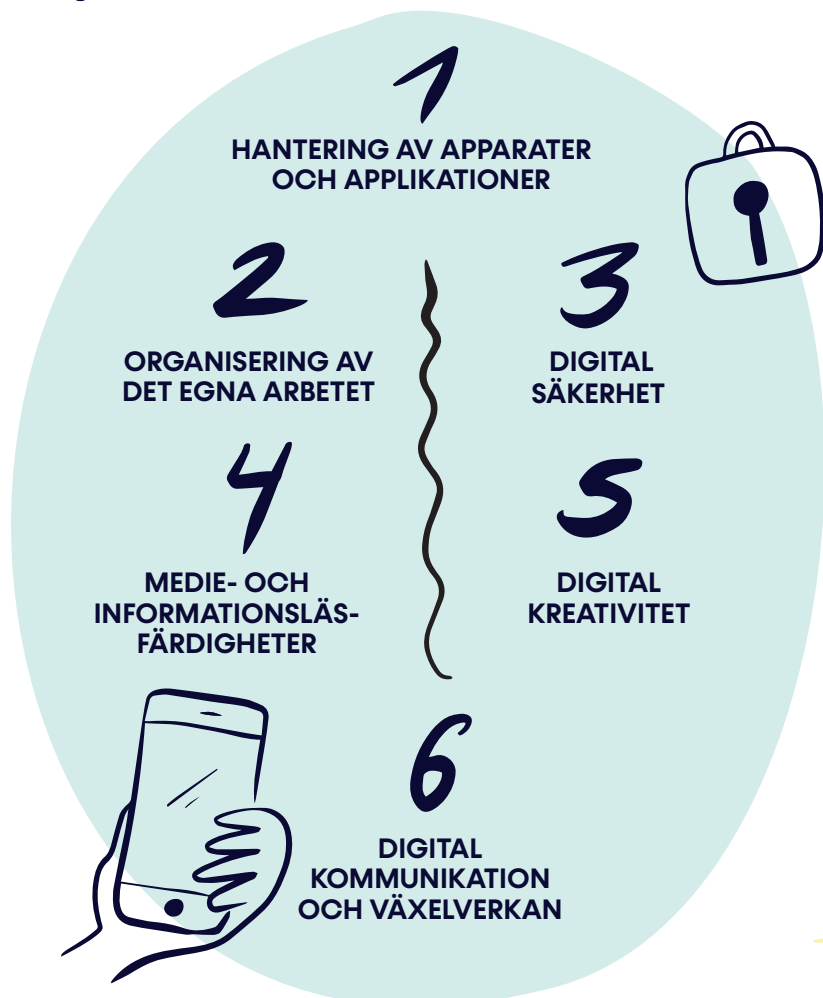
Digitalisering och teknologisk utveckling är bland de största förändringskrafterna i samhället, och de påverkar studier, fritid och arbete. Digitala färdigheter anses nuförtiden vara medborgarfärdigheter, som var och en borde kunna hantera i sin egen vardag. Samtidigt har digitaliseringen i avsevärd grad förändrat de ungas erfarenhetsvärld och gett upphov till nya ungdomskulturella fenomen. För att ungdomsarbetet ska kunna följa med i den samhälleliga utvecklingen, måste ungdomsarbetarna inneha mångsidiga och aktuella färdigheter.

VARFÖR SKA MAN STÄRKA UNGDOMSARBETARNAS DIGITALA KUNNANDE?

1. Digitaliseringens inverkan på de unga är omfattande.
2. Hur man arbetar har förändrats i och med digitaliseringen.
3. Att stärka de ungas digitala kompetens är en viktig del av ungdomsarbetet.
4. Teknologin skapar nya möjligheter för ungdomsarbetets tjänster och verksamhet.

Verke, som koordinerar det nationella utvecklingscentret för digitalt ungdomsarbete, har tillsammans med aktörer från ungdomssektorn gjort upp kompetenskriterier för digitalt kunnande inom ungdomsarbetet. Målet med kriterierna är att synliggöra de digitala färdigheter som krävs av alla ungdomsarbetare för att de ska kunna erbjuda ungdomsarbete av hög kvalitet som motsvarar de ungas behov.

Kriterierna baserar sig på ramverket för digitala färdigheter som skapats av Europeiska kommissionen (DigComp). Dessutom har man i kriterierna utnyttjat nationella och internationella strategiprogram för ungdomsarbetet.

Kriterierna består av sex kompetensområden, under vilka finns en lista över de praktiska kompetenskraven. Arbetsrelaterad digital kompetens innebär kunskaper och färdigheter om digitaliseringen som ofta krävs av en professionell ungdomsarbetare i dennes arbete. Digital kompetens inom ungdomsarbetet är information och kunskaper som förväntas av en ungdomsarbetare för att denne ska klara av att införliva digitaliseringen i ungdomsarbetet.

För att kunna utnyttja kriterierna i praktiken har Verke skapat ett skilt självutvärderingsverktyg samt ett kunskapstest. Verktygen kan användas inom ungdomsarbetet för att kartlägga och utveckla arbetstagar- nas digitala färdigheter.

Allt material finns på adressen
www.digitaltkunnande.verke.org.

KOMPETENSKRITERIER FÖR DIGITALT KUNNANDE INOM UNGDOMSARBETET

HANTERING AV APPARATER OCH APPLIKATIONER

Arbetsrelaterad digital kompetens

- Jag kan vid behov installera de program och applikationer som är nödvändiga i mitt arbete.
- Jag kan vid behov motivera för min arbetsgivare varför vissa apparater och program är nödvändiga i mitt arbete.
- Jag kan använda de program och digitala tjänster som min arbetsgivare förutsätter, och jag vet vem jag ska vända mig till för stöd i användningen av dessa.
- Jag kan hantera grundinställningarna i de mobila enheter min arbetsgivare erbjuder, såsom att dela platsinformation samt hantering av nätanslutningar och program.

Digital kompetens i ungdomsarbetet

- Jag kan handleda unga i att använda de apparater som ungdomsarbetet erbjuder.
- Jag kan använda de apparater och applikationer som min arbetsgivare erbjuder för att nå och bemöta unga, samt i ungdomsarbetets processer.

4 MEDIE- OCH INFORMATIONSLÄSFÄRDIGHETER

Arbetsrelaterad digital kompetens

- Jag kan identifiera digitaliseringens aktuella fenomen och hur de påverkar samhället och unga.
- Jag kan identifiera ungdomarnas mediekulturer och medieanvändning samt dithörande aktuella ungdomskulturella fenomen.
- Jag förstår hur stor inverkan digital teknologi och media har på de ungas liv.
- Jag kan hitta och kritiskt bedöma olika medieinnehåll och digitala teknologier.

Digital kompetens i ungdomsarbetet

- Jag förstår vad begreppen mediefostran (inkl. spelfostran) och teknologifostran innebär.
- Jag kan stärka de ungas färdigheter att söka information samt förmåga till kritiskt tänkande kring digitalt innehåll och tjänster.
- Jag kan tillsammans med de unga behandla risker kring användningen av digitala medier och teknologi (t.ex. desinformation, spelproblem, nätmobbning, grooming, hatretorik).
- Jag kan behandla digitaliseringens positiva och negativa effekter på välmående med unga.
- Jag kan diskutera om miljöfrågor relaterade till användning av digital teknologi med unga.

Arbetsrelaterad digital kompetens

- Jag förstår vad digitalt ungdomsarbete innebär.
- Jag kan utnyttja digitala lösningar när jag planerar mitt arbete.
- Jag kan utnyttja digitala lösningar för att kartlägga ungas önskemål och behov.
- Jag kan utnyttja digitala lösningar för att ordna och utvärdera tjänster samt för att samla in respons från unga.
- Jag kan reservera tid för ungdomsarbete som genomförs i en digital miljö.

Digital kompetens i ungdomsarbetet

- Jag kan genomföra digitalt ungdomsarbete enligt min organisations målsättningar.
- Jag kan göra upp mål för användningen av digitala medier och teknologi i det egna ungdomsarbetet.
- Jag kan främja ungas delaktighet och jämlikhet (t.ex. uppmärksammande av minoriteter) genom digitala medier och teknologi.
- Jag kan vägleda unga till digitala tjänster som upprätthålls av andra tillförlitliga aktörer.

2 ORGANISERING AV DET EGNA ARBETET

Arbetsrelaterad digital kompetens

- Jag kan producera text, bild, ljud och video, samt publicera dem i digitala miljöer (t.ex. på sociala medier) med beaktande av tillgänglighet med apparater, program och applikationer som används i mitt arbete.
- Jag förstår vad upphovsrätt innebär och hur den ska beaktas när man använder, producerar och delar digitalt innehåll.
- Jag kan söka och använda innehåll som har en öppen licens (t.ex. Creative Commons).

Digital kompetens i ungdomsarbetet

- Jag känner till den funktionella teknologifostrans (t.ex. programmering, maker-kultur, robotik) möjligheter för att stöda de ungas förmåga att uttrycka sig själva och sin kreativitet.
- Jag kan stöda ungas uttrycksförmåga och kreativitet genom att utnyttja digital teknologi.
- Jag kan erbjuda unga verktyg för att producera digitalt innehåll.

5 DIGITAL KREATIVITET

3 DIGITAL SÄKERHET

Arbetsrelaterad digital kompetens

- Jag förstår vad nätidentifierare är (t.ex. IP-adress, cookies) och vad de används för.
- Jag förstår vad EU:s allmänna dataskyddsförordning (GDPR) och dataskydd innebär.
- Jag kan skapa ett säkert lösenord samt använda och administrera lösenord i de tjänster jag har tillgång till som arbetstagare.
- Jag kan följa min organisations dataskyddsanvisningar i mitt arbete.
- Jag kan på ett datasäkert sätt dela ut användarrättigheter till olika konton för tjänster som gemensamt används i arbetet.
- Jag kan söka fram användarvillkoren för tjänsterna jag använder i mitt arbete samt bedöma etiska och juridiska frågor kring användningen av tjänsterna (t.ex. åldersgränser för tjänsten, vem som äger tjänsten, vilket lands lagstiftning tjänstens upprätthållare följer).

Digital kompetens i ungdomsarbetet

- Jag förstår vad man avser med digitala rättigheter och jag kan behandla temat med unga.
- Jag kan diskutera med unga om frågor kring deras egen data (my data), tjänsternas användningsvillkor samt integritetsskydd.
- Jag kan ta dataskyddsprinciper i beaktande när jag kommunicerar med unga och när jag hanterar deras personuppgifter.

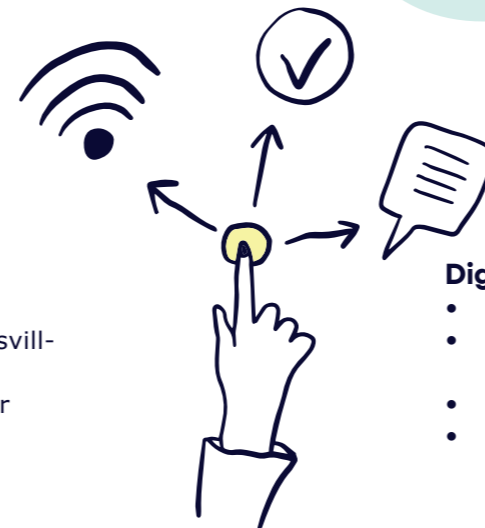
6 DIGITAL KOMMUNIKATION OCH VÄXELVERKAN

Arbetsrelaterad digital kompetens

- Jag känner igen ungas olika digitala kulturer och kommunikationssätt (t.ex. emojis, memes, förkortningar).
- Jag kan fungera i en digital miljö enligt arbetsgivarens anvisningar och god sed.
- Jag kan hantera min professionella identitet på nätet och bevara en professionell relation samt gränser med unga i en digital miljö.
- Jag kan bemöta unga i digitala miljöer i enlighet med ungdomsarbetets yrkesetiska principer (t.ex. etiska anvisningar för arbete på nätet, ungdomsarbetets yrkesetiska anvisningar).
- Jag kan utnyttja digitala redskap i professionell växelverkan samt fungera i digitala miljöer i olika samarbetsnätverk.
- Jag kan utnyttja de möjligheter till yrkesmässig utveckling som digitaliseringen erbjuder (t.ex. webbkurser, -föreläsningar och -material, kamratstöd).

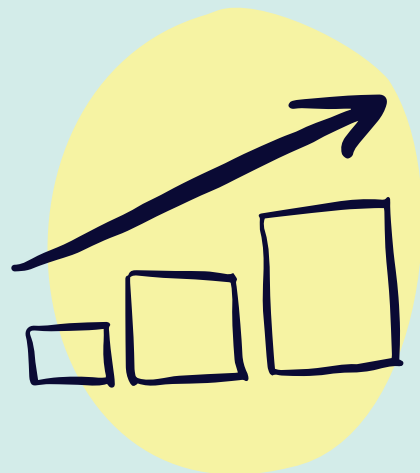
Digital kompetens i ungdomsarbetet

- Jag kan erbjuda unga stöd i att skapa deras egna digitala identitet.
- Jag kan stöda unga i att hitta digitala metoder för att stärka deras sociala relationer, samarbete, främja digital kompetens och delaktighet i verksamhet som intresserar dem.
- Jag kan erbjuda unga metoder till samhällelig påverkan genom att utnyttja digitalisering.
- Jag kan identifiera och stödja ungas egna sätt för påverkan och delaktighet.

PRAKTISKA TIPS FÖR ATT UTVECKLA DIGITALT KUNNANDE

- **Fundera på hur** du förhåller dig till digitaliseringen och hur detta speglas i ditt arbete. Digitaliseringen är både en möjlighet och ett hot. Det är nödvändigt att kunna hantera bägge perspektiv i arbetet med unga.
- **Utmana dina egna tankesätt.** Fastän du inte själv är intresserad av en ny teknologi, tjänst eller ett nytt ungdomskulturellt fenomen, kan det vara mycket viktigt och betydelsefullt för unga.
- **Ha ett öppet sinne** när du bekantar dig med tjänster och webbforum som unga använder sig av. Du kan samtidigt höra dig för i webbforum om vilka tankar och önskemål de unga har beträffande fritidsverksamheter som de saknar i sitt eget område eller på nätet.
- **Bekanta dig med** nya digitala redskap och fenomen tillsammans med unga. Ge dem en chans att guida dig, på det viset kan du stärka dina egna digitala färdigheter men också erbjuda unga en givande upplevelse där de får vara med och påverka.
- **Fundera på** de juridiska eller yrkesetiska utmaningar du sett i digitala miljöer, till exempel angående integritet, dataskydd eller upphovsrätt. Var i kontakt med din arbetsgivare om du behöver hjälp med anvisningar eller med att dra gränser.
- **Diskutera digitala kompetenser** med din chef, till exempel under utvecklingssamtal eller under arbetsplatsens planeringsdag.
- **Dela modigt med dig** av dina egna digitala färdigheter inom arbetsgemenskapen, och uppmuntra dina kollegor att dela med sig av sina färdigheter (t.ex. genom digitalt mentorskap eller idéverkstäder). Skapa nätverk och skaffa information också utanför din organisation, både inom och utanför Finlands gränser.
- **Bekanta dig med** det mångsidiga utbudet av utbildningar som tangerar digitalt kunnande inom ungdomsarbetet, som bland annat ordnas av kompetenscentren på ungdomsområdet, läroanstalter, regionförvaltningsverk, Allians och Utbildningsstyrelsen. Bekanta dig också med sektoröverskridande utbildningar, till exempel öppna webbkurser (MOOC) som ordnas av olika högskolor.

Verke erbjuder kostnadsfria utbildningar och stödmaterial för att utveckla ungdomsarbeters digitala kompetens. Du kan till exempel på egen hand fördjupa dig i olika teman inom det digitala ungdomsarbetet på Verkes öppna webbföreläsningar.

Mer information om utbildningarna och materialet finns på adressen www.verke.org.